

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Metodologia badań literackich		9.5.1036	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Filologii Klasycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Anna Marchewka, profesor uczelni; dr hab. Tatiana Krynicka, profesor uczelni; dr hab. Kwiryna Ziemia, profesor uczelni; dr hab. Bogdan Burliga, profesor uczelni; dr hab. Maciej Michalski, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Wykład		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - samodzielna praca nad literaturą;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - samodzielne przygotowanie do zajęć;	
Liczba godzin		20 godzin - samodzielne przygotowanie do egzaminu wraz z egzaminem.	
Wykład: 30 godz.		Razem: 100 godzin = 4 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		Egzamin pisemny lub ustny	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student po semestrze 1 otrzymuje ocenę na podstawie:	
		- aktywnego uczestnictwa w zajęciach (30%);	
		- egzaminu ustnego lub pisemnego (70%) (zakres: patrz rubryka: Treści programowe).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywne uczestnictwo w zajęciach	przygotowywanie zagadnień	egzamin pisemny lub ustny
Wiedza			
K_W01	+	+	+
K_W02	+	+	+
K_W03	+	+	+
K_W08	+	+	+
Umiejętności			
K_U01	+	+	+
K_U02	+	+	+
K_U03	+	+	+
K_U04	+	+	+
K_U07	+	+	+
Kompetencje			
K_K01	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak.

B. Wymagania wstępne

Brak.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi kierunkami w metodologii literaturoznawstwa od starożytności do współczesności. Zajęcia pozwalają zdobyć wiedzę o podstawowych problemach i tendencjach rozwojowych literaturoznawstwa, a także zapoznać się z terminologią teoretycznoliteracką. Celem jest także rozwijanie umiejętności analizy i krytycznej lektury tekstów teoretycznoliterackich, umiejętności argumentowania i wyrażania opinii.

Treści programowe

Problematyka wykładu: Arystoteles i jego Poetyka. Rzymska krytyka i teoria literatury. Estetyka klasycystyczna. Estetyka Kanta. Romantyczna koncepcja literatury. Pozytywizm w badaniach literackich. Marksizm. Przełom antypozytywistyczny. Psychologizm i psychoanaliza. Fenomenologia i krytyka tematyczna. Hermeneutyka. Formalizm, strukturalizm, semiotyka. Przełom poststrukturalistyczny. Dekonstrukcjonizm. Zwrot pragmatyczny. Zwrot etyczno-polityczny. Krytyka etyczna. Badania postkolonialne. Zwrot kulturowy. Feminizm. Gender i queer. Zwrot narratywistyczny.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Burzyńska, M. P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Podręcznik, Kraków 2006.

Z. Mitosek, Teorie badań literackich, Warszawa 1995.

S. Skwarczyńska, Kierunki w badaniach literackich, Warszawa 1984.

B. Literatura uzupełniająca:

Burzyńska, M. P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Antologia, Kraków 2006.

Teoria badań literackich za granicą, t. 1 i 2, oprac. i wstęp S. Skwarczyńska, Kraków.

Współczesna teoria badań literackich za granicą, t. 1-4, oprac. i wstęp H. Markiewicz, Kraków.

Arystoteles, Poetyka, w tegoż: Retoryka-Poetyka, przełożył, wstępem i komentarzem opatrzył H. Podbielski, Warszawa 1988. Proszę o lekturę całego traktatu wraz ze wstępem i przypisami tłumacza oraz wyborem bibliografii (s. 299-368, 431-466, 467 i 472-475).

Rzymska krytyka i teoria literatury. Wybór, opracował S. Stabryła, Wrocław 1983, BN II 207. Tu: Quintus Horatius Flaccus (s. 10-64) oraz fragmenty wstępu Stabryły dotyczące Horacego (s. LVI-LXX).

Rzymska krytyka i teoria literatury. Wybór, opracował S. Stabryła, Wrocław 1983, BN II 207. Tu: Marcus Tullius Cicero (s.146-240) oraz fragmenty wstępu Stabryły dotyczące Cyncerona (s. XLIV-LVI).

F. Schiller, O poezji naiwnej i sentymentalnej, w tegoż: Listy o estetycznym wychowaniu człowieka i inne rozprawy, przełożyli I. Krońska i J. Prokopiuk, wstępem opatrzył J. Prokopiuk, Warszawa 1972, s. 303-418.

M. Siemek, Fryderyk Schiller, Warszawa 1970, rozdziały Człowiek i epoka (s. 9-41) i Natura, kultura, sztuka (s.135-168).

M. Janion, Hermeneutyka, w tejsze: Humanistyka: poznanie i terapia, Warszawa 1974, (s.126-135) lub w wydaniu następnym.

W. Dilthey, Powstanie hermeneutyki, w tegoż: Pisma estetyczne, przełożyła K. Krzemieniowa, opracował, wstępem i komentarzem opatrzył Z. Kuderowicz, Warszawa 1982, (s. 290-323 i 416-419; przypisy). Proszę też o lekturę wstępu Kuderowicza do powyższego tomu (Wilhelm Dilthey jako teoretyk sztuki, s. VII-XLVI).

M. Heidegger, Houmlderlin i istota poezji, w: Teoria badań literackich za granicą. Antologia, wybór, rozprawa wstępna, komentarz S. Skwarczyńskiej,

t. II, część II Od fenomenologii do egzystencjalizmu. Estetyzm i New Criticism, s. 183-199, Kraków 1981

M. Heidegger, Cóż po poecie, w tegoż: Budować, mieszkać, myśleć. Eseje wybrane, wybrał, opracował i wstępem opatrzył K. Michalski, Warszawa 1977, (s. 168-223) i wstęp Michalskiego do tomu (s. 5-26).

R. Jakobson, Poetyka w świetle językoznawstwa, w: Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia, opracował H. Markiewicz, t. II, s. 22-68, Kraków 1976 (wyd. II).

P. Ricoeur, Struktura hermeneutyka, w tegoż: Egzystencja a hermeneutyka. Rozprawy o metodzie, wybór, opracowanie i wprowadzenie S. Cichowicza, s. 147-181, Warszawa 1985.

G. Bachelard, Poetyka marzenia, przekład, opracowanie i posłowie L. Brogowskiego, Gdańsk 1998, rozdziały Cogito marzyciela ora Marzenie i kosmos (s. 165-242).

Ch. Mauron, Wprowadzenie do psychokrytyki, w: Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia, opracował H. Markiewicz, t. II, s. 366-394, Kraków 1976 (wyd. II).

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01; K_W02; K_W03; K_W08
K_U01; K_U02; K_U03; K_U04; K_U07
K_K01

Wiedza

Student:

W01 (cf. K_W01) ma pogłębioną wiedzę o głównych kierunkach rozwoju literaturoznawstwa i tradycjach badawczych;

W02 (cf. K_W02) zna pogłębioną terminologię literaturoznawczą wypracowaną w obrębie różnych szkół badawczych;

W03 (cf. K_W03) ma pogłębioną wiedzę o terminologii, teoriach i metodologii w zakresie literaturoznawstwa;

W04 (cf. K_W08) ma orientację w zakresie podstawowych problemów, przed jakimi staje metodologia literaturoznawstwa i teoria literatury.

Umiejętności

Student:

U01 (cf. K_U01) potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu literaturoznawstwa przy użyciu różnych źródeł i sposobów;

U02 (cf. K_U03) wykorzystuje najnowsze osiągnięcia metodologiczne w pracy badawczej nad literaturą antyczną;

U03 (cf. K_U04) umie rozpoznawać podstawowe elementy dzieła literackiego zgodnie z różnymi koncepcjami badawczymi;

U04 (cf. K_U04) umie umiejscowić poznawane utwory w ogólnym kontekście historyczno-kulturowym za pomocą różnych ujęć teoretycznych;

U05 (cf. K_U07) posiada umiejętność tworzenia krótkich prac pisemnych, w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych w zakresie literaturoznawstwa, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł;

U06 (cf. K_U02) posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

K01 (cf. K_K01) ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju.

Kontakt

anna.marchewka@ug.edu.pl